

© Климнюк С.І., Ткачук Н.І., Романюк Л.Б., Творко М.С.

УДК:616-093/-098(07.07)

Климнюк С.І., Ткачук Н.І., Романюк Л.Б., Творко М.С.

ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.Горбачевського" МОЗ України (Майдан Волі, 1, м.Тернопіль, 46001, Україна)

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ МІКРОБІОЛОГІЇ У ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМ. І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

Резюме. *Наведено основні методичні аспекти викладання та особливості оцінювання знань студентів на кафедрі мікробіології, вірусології та імунології Тернопільського державного медичного університету імені І.Я.Горбачевського.*

Ключові слова: *мікробіологія, методичне забезпечення, практичні навички, контроль знань.*

Інтеграція України до Європи передбачає реформування вищої освіти та майбутнє входження в Європейський освітній простір. Це вимагає нових підходів до організації навчального процесу у вищих навчальних закладах, що полягає у запровадженні інноваційних технологій навчання та оцінки знань студентів [1, 2, 3]. Важливим на сучасному етапі є максимальне наближення до європейських освітніх стандартів методики навчання, медичної термінології, термінів додипломної та післядипломної освіти та змісту типових навчальних програм, адаптування викладання теоретичних дисциплін, зокрема, мікробіології до реалій сьогоденної практичної медицини, з якими матимуть справу випускники університету у своїй професійній діяльності [1, 3].

Мета роботи - навести методичні аспекти викладання та особливості оцінювання знань студентів з мікробіології у Тернопільському державному медичному університеті імені І.Я.Горбачевського.

На кафедрі мікробіології, вірусології та імунології Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського навчальний процес відбувається відповідно до нового навчального плану, згідно якого студенти займаються на двогодинних практичних заняттях приблизно 1-2 рази на тиждень, слухають лекції та опрацьовують самостійно деякі теми. Для оптимізації підготовки до предмету на кафедральній сторінці Web-порталу університету представлені у вільному доступі для студентів навчальні робочі програми, розклади занять, тексти лекцій та їх мультимедійна презентація, методичні розробки та матеріали до підготовки до практичних занять, тестові завдання для підсумкового контролю знань на практичному занятті, та бази тестів для підготовки до тестової частини іспиту. Для студентів всіх факультетів українською та англійською мовами кафедрами створені "Протоколи для практичних занять", які підвищують ефективність виконання практичної роботи, скеровують студентів на ключові питання теми, котрі розглядатимуться під час практичного заняття, і містять у стислому вигляді найважливішу інформацію та методику виконання практичної роботи. Кожне практичне заняття складається із вступної частини, котра включає в себе перевірку вхідного рівня знань студентів, готовність їх до практичної роботи та інструктаж з вико-

нання практичних навичок; власне виконання практичної роботи під контролем викладача, семінарського обговорення базових теоретичних питань теми та заключного контролю знань. До варіантів завдань, які підготовані до всіх занять, обов'язково внесені тести з бази "Крок-1" та комплексні ситуаційні задачі з наведенням конкретних клінічних ситуацій. Це вимагає від студента інтеграції теоретичних знань з наступною професійною діяльністю. Практична робота відіграє вирішальну роль для підготовки майбутніх спеціалістів, тому на кафедрі студенти самостійно опановують виконання багатьох практичних навичок: виготовлення і фарбування простими і складними методами препаратів-мазків для мікроскопічного дослідження, різні види посівів на поживні середовища, визначення антибіотикочутливості мікроорганізмів, постановку серологічних реакцій (аглютинації, преципітації, зв'язування комплементу та ін.). Закріплення практичних навичок здійснюється шляхом здачі їх викладачу на практичному занятті або в позаурочний час, що оформлюється у спеціальному "Матрикулі практичних навичок". Для закріплення та систематизації отриманих знань на кафедрі запроваджено підсумкові заняття після вивчення відповідного розділу дисципліни.

Для іноземних студентів співробітниками кафедри створені і видані друкарським способом англійською мовою методичні матеріали з основних розділів дисципліни: "Загальна мікробіологія", "Імунологія", "Вірусологія", "Спеціальна мікробіологія", що суттєво допомагає студентам у підготовці до практичного заняття.

Заключний контроль знань в ТДМУ ім. І.Я.Горбачевського здійснюється шляхом складання тестового іспиту у Центрі незалежного оцінювання знань студентів та усної співбесіди з викладачами кафедри за питаннями, котрі визначені типовою навчальною програмою з дисципліни. Кінцеву оцінку студент отримує за системою ECTS. Вона включає три складові: середній бал за поточну успішність (60%), оцінку за тестовий іспит та усну співбесіду у співвідношенні відповідно 30 та 10%.

Висновки та перспективи подальших розробок

1. Таким чином, кафедра мікробіології, вірусології та імунології робить свій суттєвий внесок у підготовку

висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців у галузі "Медицина".

2. Співробітники кафедри наполегливо працюють над створенням можливості студентам отримати фундаментальні знання з мікробіології, імунології та вірусології, які будуть їм необхідні при наступному вив-

ченні клінічних дисциплін: інфекційних хвороб, дерматовенерології, педіатрії, фтизіатрії, терапії, хірургії, гінекології тощо.

У майбутньому зусилля кафедри спрямовуватимуться на розробку віртуальних навчальних програм та забезпечення предмету навчальними таблицями.

Список літератури

1. Кожухар І. Медична освіта: переозначення / І. Кожухар // Медичний світ. - 2011. - №11 (10). - С.3.
2. Медична освіта у світі та в Україні / 3. Мухина С.А. Нетрадиционные педагогические технологии в обучении / С.А. Мухина, А.А. Соловьева. - М.: Феникс, 2004. - 384с.
- [Поляченко Ю.В., Передерій В.Г., Волосовець О.П. та ін.]. - К.: Книга плюс, 2005. - 383с.

Климнюк С.І., Ткачук Н.І., Романюк Л.Б., Творко М.С.

МЕТОДИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРЕПОДАВАНИЯ МИКРОБИОЛОГИИ В ТЕРНОПОЛЬСКОМ ГОСУДАРСТВЕННОМ МЕДИЦИНСКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ ИМЕНИ И.Я.ГОРБАЧЕВСКОГО МЗО УКРАИНЫ

Резюме. Изложены основные методические аспекты преподавания и особенности оценивания знаний студентов на кафедре микробиологии, вирусологии и иммунологии Тернопольского государственного медицинского университета имени И.Я.Горбачевского.

Ключевые слова: микробиология, методическое обеспечение, практические навыки, контроль знаний.

Klymnyuk S.I., Tkachuk N.I., Romanyuk L.B., Tworko M.S.

MICROBIOLOGY TEACHING METHODOLOGICAL ASPECTS IN I.HORBACHEVSKY TERNOPII STATE MEDICAL UNIVERSITY

Summary. Main methodological aspects of microbiology teaching and students' knowledge evaluation peculiarities at Microbiology, Virology, and Immunology department of I. Horbachevsky Ternopil State Medical University are discussed in this article.

Key words: microbiology methodological support, practical skills, knowledge control.

Рецензент - д.мед.н., проф. Палій Г.К.

Стаття надійшла до редакції: 12.10.2015 р.

Климнюк Сергій Іванович - д.мед.н., проф., зав. кафедри мікробіології, вірусології та імунології Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського; +38 0352 25-05-39; klymnyuk@yahoo.com

Ткачук Наталія Іллівна - к.мед.н., доцент, кафедри мікробіології, вірусології та імунології Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського; tkachuk@tdmu.edu.ua

Романюк Лідія Богданівна - к.мед.н., доцент, кафедри мікробіології, вірусології та імунології Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського; romanyuk@tdmu.edu.ua

Творко Михайло Стефанович - к.мед.н., доцент кафедри мікробіології, вірусології та імунології Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського; tworko@tdmu.edu.ua

© Корнійчук О.П., Шикуча Р.Г., Тимчук І.В., Павлій С.Й., Немченко О.О. Федечко Й.М.

УДК: 616.33.34-002.44-022.7

Корнійчук О.П., Шикуча Р.Г., Тимчук І.В., Павлій С.Й., Немченко О.О. Федечко Й.М.

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, кафедра мікробіології, вірусології та імунології (вул. Пекарська 69, м.Львів, 79010, Україна)

ДО ПИТАННЯ ДІАГНОСТИКИ HELICOBACTER PYLORI - АСОЦІЙОВАНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТРАВНОГО ТРАКТУ

Резюме. Проведено мікробіологічне дослідження біоптату, забраного інтраопераційно у пацієнтів з кишковою кровотоцею. Із 12 досліджених біоптатів у 9 пацієнтів з виразковою хворобою 12-палої кишки виявлено *H. pylori*. Антитіла виявлені у 7 випадках, а антигени *H. pylori* у зразках калу (CITO TEST *H. Pylori* Ab, CITO TEST *H. Pylori* Ag). При дослідженні сироватки другої групи хворих, що піддавалися консервативному лікуванню, антитіла виявлені в 6 випадках з 10, а антигени в калі - у 5. Бактеріологічне дослідження, безумовно, є найбільш інформативним методом, однак неінвазивні методи виявлення антитіл і антигенів незамінні при скринінгу, моніторингових дослідженнях і контролі ефективності ерадикаційної терапії.

Ключові слова: *H. pylori*, виразкова хвороба шлунку і 12-палої кишки, мікробіологічна діагностика.

Вступ

На сьогодні актуальність проблеми інфекції *Helicobacter pylori* не викликає сумнівів, оскільки доведено її асоційованість не лише з виразковою хворобою шлунка та дванадцятипалої кишки, але й із атрофічними гастритами, аденокарциномою, екстранодаль-

ною В-клітинною MALT-лімфомою (Mucosa Associated Lymphoid Tissue). Як відомо, зазначена інфекція далеко не завжди проявляється клінічно, і тільки у невеликої частини інфікованих (10-15%) розвиваються виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки,